

Nr.71 Interpellation av Stefan Hanna (C) om hyrcyklar KSN-2015-1162

Interpellation ställd till kommunstyrelsens ordförande Marlene Burwick med anledning av att det nu saknas hyrcyklar i Uppsala

Sedan 2013 och fram tills nyligen har Uppsala haft ett system med hyrcyklar i staden för att möjliggöra ett hållbart och miljövänligt transportsätt för dem som inte har en egen cykel. Framförallt så eftersträvade Centerpartiet och övriga Alliansen lösningar för miljö- och klimatsmarta resekedjor till och från Uppsala. Att kollektivtrafiksresenärer som nyttjar SJ och UL skulle kunna nyttja hyrcyklar mellan kollektivtrafikens största knutpunkter och centrala platser som besöks regelbundet.

Systemet som upprättades var ett pilotprojekt på två år och var resultatet av ett framgångsrikt arbete mellan de privata bolagen CityBikes/Clear Channel, Statens Järnvägar och Uppsala kommun. Antalet användare av hyrcyklar ökade det första året från 1500 till närmare 4000 efterföljande år. Den stora ökningen visade att hyrcyklar uppskattades av dagspendlare, besökande och övriga Uppsalabor. Det som är extra positivt med systemet i Uppsala är att det var frukten av ett framgångsrikt samarbete mellan en kommun, ett statligt järnvägsföretag och två företag från näringslivet. Vi kommer förmodligen behöva se mer sådana samarbeten i framtiden för att klara klimatutmaningarna och de ambitiösa klimatmål som vi har i Uppsala kommun. Hyrcyklar är i sig också ett utmärkt komplement till de människor som av någon anledning inte har tillgång till en egen cykel i Uppsala. Med en hyrcykel kan människor ta sig en kortare sträcka mellan två platser på ett enkelt och smidigt sätt. Tack vare att cykeln återgår till ett hyrställ efter användning så kan den också nyttjas kontinuerligt av andra användare under dagen.

Nu har Uppsala kommun emellertid hamnat i en situation där vi, som landets fjärde största stad och med en självbild av att vara i framkant på en rad områden, står utan hyrcyklar. Det är mycket, mycket olyckligt med tanke på våra höga ambitioner om att bli Sveriges och en av världens främsta cykelkommuner. Och detta sker när kommunen styrs av en rödgrön majoritet och ett Miljöparti som innan valet profilerade sig högt i cykel frågor. I detta sammanhang är det värt att nämna den cykelpolicy som 2013 antogs av Uppsala kommun. Där fastställs det att cykeltrafiken är en viktig del i arbetet för att dels förbättra folkhälsan men också för att skapa en attraktivare stadsmiljö och för att minska biltrafikens andel av resorna i Uppsala kommun. För att målen ska nås så måste de politiska besluten i alla sammanhang genomsyras av dessa ambitioner och föras vidare ned i den kommunala förvaltningen. Ett konkret resultat av cykelpolicyn är att andelen cykelresor inom Uppsala kommun ska öka. Vi ställer oss frågande till om majoriteten har tagit del av policyn och förstått dess fulla innebörd? I synnerhet då hyrcyklar i detta sammanhang utgör ett självklart och viktigt bidrag i att nå målet om ökade cykelresor och minskat antal bilresor.

Uteblivna hyrcyklar innebär också rent praktiskt att möjligheterna att ta de korta cykel-
turen försvinner vilket är den stora fördelen med ett hyrcykelsystem. Det kommer inte
längre att gå att uträtta ärenden på stan på ett smidigt sätt med hjälp av en hyrcykel. För
dagspendlaren så bryts de reselänkar som vi i Centerpartiet och Alliansen har verkat för.
Vad vill majoriteten säga till dem? Om hur lång tid dröjer det innan Uppsala återigen får
ett hyrcykelsystem utan att det kostar skattebetalarna en massa pengar? Och ett
hyrcykelsystem som helst ska fungera med det som finns i centrala Stockholm.

*Mot bakgrund av ovanstående vill jag nu ställa följande frågor till kommunstyrelsens
ordförande Marlene Burwick:*

- När kommer Uppsala att återigen få hyrcyklar inne i Uppsala tätort?
- Varför kunde inte majoriteten tillse så att den tidigare leverantören fortsatt stod för
Uppsalas hyrcykelsystem fram till dess att en upphandling hade genomförts?
- Varför kunde det tidigare systemet med leverantörer inte peunanteras och utvecklas?
- Kommer det nya hyrcykelsystemet också att kopplas ihop till resenärernas tåg- respektive
busskort för att så smidigt som möjligt skapa hela reselänkar för pendlare och besökare till
och från Uppsala?

Stefan Hanna (C)

Svar:

Svar på interpellation om hyrcykelsystem

Kommunalrådet Stefan Hanna har i en interpellation till kommunstyrelsens ordförande
ställt frågor om hyrcykelsystem i Uppsala. Interpellationen har överlämnats till mig för be-
svarande.

SJ och Clear Channel har under perioden 2013-2014 bedrivit en försöksverksamhet med
hyrcykelsystem i Uppsala. Uppsala kommuns roll i detta är att man, efter sedvanlig an-
sökan, upplåtit mark för hyrcykelstationerna. Under våren framkom i media uppgifter om
att systemet skulle avvecklas och att Clear Channel valt att inte ansöka om förnyad mark-
upplåtelse. I ett möte med representanter från Stadsbyggnadsförvaltningen och Clear Chan-
nel den 12 maj klargjordes att Clear Channel kan söka fortsatt markupplåtelse för cykel-
ställ och att det är möjligt för Clear Channel att på eget initiativ driva hyrcykelsystemet i
Uppsala säsongen 2015. Clear Channel har den 27 maj inkommit med en sådan ansökan
till Polismyndigheten.

Fråga 1:

Målsättningen är att genomföra en upphandling som innebär att ett nytt hyrcykelsystem ska finnas på plats till sommarsäsongen 2016. Denna tidplan informerades den dåvarande ordföranden i gatu- och samhällsmiljönämnden, Stefan Hanna, om skriftligen den 25 augusti 2014.

Fråga 2:

Uppsala kommun har inte upphandlat något hyrcykelsystem och Clear Channel har inte varit leverantör till kommunen. Det hyrcykelsystem som funnits i Uppsala sedan 2013 har drivits av SJ och Clear Channel och Uppsala kommun har enbart upplåtit mark för detta projekt, på samma sätt som sker för en lång rad andra kommersiella aktörer. Clear Channel har efter diskussion med stadsbyggnadsförvaltningen valt att ansöka om förnyad markupplåtelse även för 2015.

Fråga 3:

Uppsala kommun har inte upphandlat något hyrcykelsystem och Clear Channel har inte varit leverantör till kommunen. Om Uppsala kommun ska kunna ställa krav på utformningen av systemet, teknisk utrustning, placering av stationer, betalsystem m.m. så krävs det en upphandling. Skälen för att genomföra en upphandling och tidsplanen för det samma informerades interpellanten, då i sin egenskap av nämndordförande, om den 25 augusti 2014.

Fråga 4:

Frågor om finansering av systemet, samverkan med andra aktörer och kombinerade betalningslösningar (t.ex. i samarbete med kollektivtrafiken) ingår i arbetet med att utarbeta ett upphandlingsunderlag för ett nytt hyrcykelsystem.

Uppsala den 9 juni 2015

Johan Lundqvist (MP)

Gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande